

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6220201919
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6220201919.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletú M. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXX/XX, XXX XX H., t. č. umiestnená v E. pre deti a rodiny S.-Krivec XXX, XXX XX S., zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov otca M. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX/XX, XXX XX H. a matky C. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX J. predmostie XXX, za účasti Okresného prokurátora Veľký Krtíš, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 13P/128/2020-10 z 23.11.2020, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš nariadil súd prvej inštancie neodkladné opatrenie, ktorým uložil Diagnostickému centru so sídlom Skalka 242, Lietavská Lúčka (ďalej aj „diagnostické centrum“ alebo „Diagnostické centrum Lietavská Lúčka“) povinnosť odovzdať maloletú M. Q., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Hriňová-Krivec 171, Hriňová. Rodičom uložil povinnosť dočasne prispievať na výživu maloletej M. k rukám Centra pre deti a rodiny Hriňová, Krivec 171, Hriňová (ďalej aj „Centrum pre deti a rodiny Hriňová“) vždy do 20. dňa v mesiaci vopred od vykonateľnosti rozhodnutia. Otec je podľa rozhodnutia súdu povinný prispievať výživným vo výške 100,- € mesačne, matka vo výške 50,- € mesačne. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania súd prvej inštancie nepriznal.

1.1 V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie označil viaceré rozhodnutia súdu, ktorými bola maloletá opakovane umiestňovaná do ústavnej starostlivosti z dôvodu, že nemá dobrý vzťah so svojimi rodičmi, o ktorých tvrdí, že jej fyzicky aj psychicky ubližujú (čo obaja rodičia popierajú), naposledy na žiadosť maloletej a návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 13PPom/5/2020-11 z 30. júna 2020, ktorým bola maloletá dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Hriňová. Maloletá sa podľa navrhovateľa neodkladného opatrenia nedokáže adaptovať na žiadne výchovné prostredie a odmieta lekárom predpísanú farmakologickú liečbu napriek tomu, že po pedopsychiatrickom vyšetrení, kde jej bola stanovená diagnóza F 43.2 Adaptačné poruchy jej bol predpísaný liek Promethasin. Dôvody, pre ktoré sa maloletá M. (ďalej aj „dcéra“) nedokáže adaptovať na žiadne výchovné prostredie neboli zistené, vzťahy medzi maloletou a rodičmi sa nezlepšili, z tohto dôvodu súd uložil maloletej výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3a zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „Zákon o rodine“) uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 13P/107/2019-304 z 08.07.2020 na zabezpečenie odbornej diagnostiky pobytom v Diagnostickom centre so sídlom Skalka 242, Lietavská Lúčka na dobu 6 mesiacov od 17. augusta 2020 a zároveň ku dňu 17. augusta 2020 zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 13PPom/5/2020-11 z 30. júna 2020, ktorým bola maloletá dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Hriňová. Diagnostický proces v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka bol ukončený, čo viedlo Úrad práce,

sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš k podaniu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by opäťovne súd umiestnil maloletú do Centra pre deti a rodiny Hriňová v súlade s vôľou maloletej, ktorá sa nechcela navrátiť do prostredia matky ani otca a vyslovila želanie ukončiť štúdium 3. ročníka Strednej odbornej školy pedagogickej v Lučenci, kde musí absolvovať aj praktickú prípravu, ktorú Diagnostické centrum Lietavská Lúčka z objektívnych dôvodov zabezpečiť nemohlo. Centrum pre deti a rodiny Hriňová súhlasilo s nástupom maloletej do tohto zariadenia.

1.2 Návrh posúdil súd prvej inštancie podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C.s.p.“) a § 361, § 367 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „C.m.p.“. Po zistení, že diagnostický proces v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka je už ukončený, že maloletá zatiaľ matku odmieta a pred trávením času s ktorýmkoľvek z rodičov zatiaľ volí radšej umiestnenie do Centra pre deti a rodiny Hriňová, osobitne s poukazom na to, že Centrum pre deti a rodiny Hriňová má možnosť maloletú prijať len do 30.11.2020, návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a uložil Diagnostickému centru Lietavská Lúčka povinnosť odovzdať maloletú do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Hriňová, kde sa bude maloletá nachádzať až do definitívneho vyriešenia otázky osobnej starostlivosti o osobu maloletej, ktorá sa bude riešiť v osobitnom konaní, ktoré začne súd ex off.

1.3 Podľa § 366 C. m. p. môže súd neodkladným opatrením uložiť povinnosť platiť výživné v nevyhnutnej miere. S odvolaním sa na toto zákonné ustanovenie určil súd prvej inštancie rozsah vyživovacej povinnosti rodičov zohľadniac ich osobné a majetkové pomery. Konštatoval, že vyživovacia povinnosť rodičov je ich zákonná povinnosť, maloletá je dieťaťom vo veku 17 rokov umiestnené v ústavnom zariadení, s ktorým sú spojené výdavky na stravu, ubytovanie, ošatenie, obuv a hygienu maloletej. Okrem toho je maloletá študentkou strednej školy, s čím sú spojené ďalšie výdavky. Správami zo Sociálnej poisťovne zistil hrubý zárobok rodičov, ktorý bol za posledných 12 mesiacov u otca ustálený na 1 007,14 € mesačne, čo predstavuje v čistom 776,38 € (podľa kalkulačky čistej mzdy) a priemerný hrubý zárobok matky bol zistený na 577,24 €, čomu zodpovedá čistá mzda podľa kalkulačky čistej mzdy vo výške 474,83 €. Matka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej C. E., nar. XX.XX.XXXX. Ak je príjem otca vyšší než príjem matky a matka má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť k inému maloletému dieťaťu, väčšou mierou sa na výdavkoch maloletej musí podieľať otec. Platobným miestom na plnenie si vyživovacej povinnosti je Centrum pre deti a rodiny Hriňová, v ktorom je maloletá umiestnená.

1.4 Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ustanovením § 52 Civilného mimosporového poriadku a nezistením takých špecifických okolností prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov konania.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie napadla odvolaním matka maloletej. Nesúhlasila s rozhodnutím súdu prvej inštancie tvrdiac, že je založené na nepravdivých obvineniach, že maloletá bola v jej domácnosti ohrozená a nebolo o ňu riadne postarané. Tvrdila, že sa zamestnanci Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši dopustili trestného činu, keď vyvolali konflikt medzi rodičmi a dcérou, ktorý mal za následok rozvrat rodiny. Boli porušené jej rodičovské práva, keď maloletú umiestnili do detského domova ďaleko od bydliska rodičov, aby nemohli mať fyzický kontakt. Myslí si, že pracovníci Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši sa dopustili zneužitia právomoci a ovplyvnili rozhodnutie súdu. Všetko vopred naplánujú a podávajú návrhy na neodkladné opatrenia, aby nebolo možné dokazovať skutočnosti uvádzané v rozhodnutiach. Návrhmi dočasných opatrení robia úrady prietahy, kým dcéra nedovŕši 18 rokov. Dcéra súhlasí s umiestnením v ústave len z dôvodu, že ju tam rodičia nemôžu kontrolovať. Matka pritom má vedomosť, že aj v predchádzajúcom centre pre deti a rodiny mali deti takú slobodu, že chodili piť, fajčiť, drogovať a možno sa aj dcéra dostala do takejto skupiny v Lučenci a to jej chýbalo u matky v čase, keď bola umiestnená v jej domácnosti. Potvrdila, že v minulosti dala dcére facku, keď prehánala so svojimi agresívnymi reakciami voči matke a dožadovala sa svojich práv a povinností matky. Dcéra ale veľakrát klamala, naučila sa to v ústave. Matku nerešpektuje, rozišli sa v zlom, telefonický kontakt nefungoval ani v minulosti. Má obavy, že po dlhšom čase sa s dcérou nebude mať o čom rozprávať. Nechápe, ako si môže dcéra vybrať a rozhodovať, kedy v ktorom ústave ukončí pobyt a ako jej môžu rezervovať samostatnú izbu v detskom domove. Súd prvej inštancie svojím rozhodnutím oddelil dcéru od rodiny. K dcére sa správajú ako k štátnemu majetku. Reči ľudí, ako sa správala k dcére nie sú pravdivé, ide len o ohováranie zlomyseľných ľudí. Rozhodnutím súdu sa cíti poškodená, preto odmieta platiť výživné pre štátom podporovaný ústav, ktorý odmietal snahu matky vrátiť dcéru jej vlastné veci, ktoré nechala u matky. Aj ona žiada určiť dodatočne výživné za obdobie, po ktoré bola maloletá M. neodkladným opatrením zverená do jej starostlivosti. Súd píše v uznesení urážky na cti o tom, ako M. sprchovala so studenou vodou, čo ona popiera, tiež nie pravdou, že sa pri jednom incidente, ktorý vyvolala dcéra svojou provokáciou sa dcéra udrela hlavou o radiátor a utrpela otras mozgu. M. bola týraná u otca a ním manipulovaná. Maloletá M. bola umiestnená do ústavu bez

jej súhlasu rozhodnutím, ktoré bolo vykonateľné už na druhý deň a to bez akéhokoľvek vysvetlenia, iba jej bolo oznámené, že dcéra sa rozhodla ísť radšej do detského domova, matka sa však domnieva, že toto rozhodnutie bolo prijaté pod nátlakom. Pracovníci Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš navštívili jej domácnosť pred umiestnením maloletej do diagnostického centra, žiadali od nej súhlas s diagnostikovaním dcéry a dcére povedali, že matka chce, aby išla dcéra do ústavu. Svoju dcéru naposledy videla 8. júla. Maloletá M. sa nedokázala prispôbiť žiadnemu prostrediu, v ktorom bola umiestnená bez toho, aby vznikli problémy, či nezhody. M. aj napriek tomu, že mala problémy sa adaptovať a aj iné psychické problémy, je umiestnená opäť v Centre pre deti a rodiny v Hriňovej z dôvodu, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš tak navrhol a to len z dôvodu, aby sa maloletá nestretávala s rodinou. Podľa jej informácií bude dcéra v tomto zariadení umiestnená na internáte, kde bude mať možnosť sa dostať do nevhodnej spoločnosti, ktorá mala na ňu zlý vplyv aj v minulosti. Matka má pocit, že s dcérou „nebude dobre“, keď vyhľadáva pre ňu nebezpečnú spoločnosť. Potrebovala by rodinu a istotu, ale o tom, čo sa má diať s dcérou rozhodujú vždy úrady a súdy.

2.1 Na potvrdenie správnosti svojho postupu vo vzťahu k dcére pripája záznamy z polície, ktorými chce vyvrátiť klamstvá Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, že svoju dcéru ani nehľadala. Maloletá je „huckaná“ nielen proti matke, ale aj proti sestram v zanedbanej starostlivosti otca, ktorý zakazoval maloletej M. styk s rodinou, čo viedlo k tomu, že dcéra teraz odmieta akýkoľvek vzťah s rodinou, ale to žiadny odborník nerieši. O dcére sa rozhoduje na základe smiešnych a falošných informácií. Ona ako matka má právo brániť svoje maloleté dieťa, ale úrad práce, sociálnych vecí a rodiny všetko ničí pod názvom „záujem dieťaťa“. Nie štát, ale ona vynosila maloletú M., pritom bola šikanovaná a fyzicky trestaná svojim bývalým manželom. Na súd musela chodiť len z dôvodu, že otec nechcel platiť výživné. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny sa 13 rokov nezaujímal o rodinu. Po 13 rokoch sa matka zrazu stala zlou matkou. Zasahovanie úradu po 13 rokoch zničilo iba to, čo sa ona snažila zachrániť rozvodom od tyrana.

3. Vyjadrenie k odvolaniu matky podal len otec maloletej. Uviedol, že aj podľa neho zamestnankyňa kolízneho opatrovníka C. V. zneužíva svoje právomoci, lebo s ním ako s rodičom nekomunikovala ohľadne maloletej M. nič, konala za jeho chrbtom a nahovárala maloletú M., aby išla do detského domova. Popritom maloletá nebola v ohrození, otec ju iba kontroloval, aby mal prehľad o tom, či dcéra má všetko, čo potrebuje. Maloletá M. si myslela, že v detskom domove jej bude lepšie a môže pokračovať v spôsobe života, ktorý viedla, že nechodila načas do školy, neučila sa, zabávala sa na internáte, popíjala alkohol a fajčila cigarety. Pracovníčke kolízneho opatrovníka C. V. nezáleží na deťoch, iba zachraňuje svoju kariéru. To, že maloletá M. často menila prostredie, hovorí o neskúsenosti zamestnankyne kolízneho opatrovníka p. V. V. M. nekomunikuje s matkou, aj s otcom len vtedy, keď ju kontaktuje on. Keďže sa p. V. pozná so sudcami na Okresnom súde Veľký Krtíš, sudcovia rozhodujú o návrhoch úradu práce, sociálnych vecí a rodiny kladne. Pani V. svojimi činmi rozvracia rodiny. Deti by mali zostať v rodine a o to by sa mala snažiť aj sociálna kuratela, nie umiestňovať deti do detského domova. To, že bolo určené výživné na maloletú k rukám detského domova, považuje za pomstu zo strany p. V., aby ukázala svoje právomoci, ktoré zneužila, čo je trestný čin. Maloletá M. nemá úctu k rodičom, robí veci, ktoré by ešte nemala a je to práca p. V., ktorá podporuje alkohol, cigarety, omamné látky a sexuálny styk u maloletých. Maloletá M. nezvládla školu, vyhovárala sa, že ju otec týra a on iba od nej očakával, aby sa učila a chodila načas do školy. Rozhodnutie ísť do detského domova prijala M. na nátlak kolíznej opatrovníčky a myslela si, že tak nebude mať povinnosti. U otca mala maloletá M. zabezpečené všetky potreby. On ju do detského domova neposlal, nechápe teda, prečo je určené výživné na dieťa.

4. Krajský súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní matky podľa § 34 Civilného sporového poriadku prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že odvolanie matky smeruje proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia, o ktorom môže súd podľa § 329 ods. 1 C. s. p. rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Neodkladné opatrenie bolo nariadené vo veci osobnej starostlivosti o maloletého podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku a v takejto veci nie je odvolací súd viazaný rozsahom odvolania ani odvolacími dôvodmi (§ 65 a § 66 C. m. p.). Odvolací súd dospel k názoru, že odvolanie matky nie je dôvodné a uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdiť.

5. Matka v odvolaní neoznačila žiadne odvolacie dôvody. Posudzujúc jej odvolanie podľa obsahu možno zhrnúť dôvod jej nespokojnosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie tak, že matka tvrdí neexistenciu dôvodov na bezodkladnú úpravu pomerov maloletej ďalším rozhodnutím o nariadení neodkladného

opatrenia o jej umiestnení v Centre pre deti a rodiny Hriňová. Súd aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš obviňuje matku zo zneužitia právomoci verejného činiteľa pod čím rozumie, že tieto úrady rozhodujú o jej dcére bez vedomia a za chrbtom rodičov na základe nesprávnych informácií získaných od zlomyseľných ľudí a aj priamo od maloletej. Tieto námietky je možné podriaďiť pod odvolací dôvod uvedený v § 62 ods. 1 C. m. p., že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí a pod ustanovenie § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

6. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a hlavne na základe želania maloletej M., ktorá sa chcela vrátiť do Centra pre deti a rodiny Hriňová, aby si mohla dokončiť štúdium na Strednej odbornej škole pedagogickej, kde je maloletá M. kmeňovou žiačkou 3. ročníka. Z Centra pre deti a rodiny Hriňová odišla maloletá do Diagnostického centra so sídlom v Skalke, Lietavská Lúčka na základe uznesenia Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 13P/107/2019 z 08.07.2020, ktorým bolo nariadené výchovné opatrenie na zabezpečenie odbornej diagnostiky maloletej. Maloletá v diagnostickom centre spolupracovala, podrobila sa odbornej diagnostike a žiadala, aby čas určený rozhodnutím Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 13P/107/2019 bol skrátený o dobu troch mesiacov, aby sa mohla navrátiť do Centra pre deti a rodiny Hriňová, kde jej boli ochotní po dobu diagnostiky miesto rezervovať. Žiadosť maloletej bola podporená návrhom diagnostického centra, kde sa pred odborníkmi maloletá opakovane vyjadrila, že chce ukončiť školu a odmieta sa vrátiť k otcovi aj k matke a želá si návrat do Centra pre deti a rodiny Hriňová. Potrebu neodkladného rozhodnutia o premiestnení maloletej odôvodnil navrhovateľ neodkladného opatrenia tým, že v Centre pre deti a rodiny Hriňová má maloletá rezervované miesto iba do 30.11.2020.

7. Do Centra pre deti a rodiny Hriňová bola maloletá M. umiestnená taktiež na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny z dôvodu zhoršených a konfliktných vzťahov medzi matkou a dcérou, ktoré opakovane musela riešiť policajná hliadka. Maloletá utekala z domu a pracovníkom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri návšteve v domácnosti dňa 28.06.2020 uviedla, že sa do domácnosti matky už nevráti, odmietala návrat aj do domácnosti otca a starej matky p. V. M.. So žiadnymi príbuznými maloletá bližšie kontakty neudržiavala.

8. Súhlas Centra pre deti a rodiny Hriňová s návratom maloletej do tohto zariadenia mal súd prvej inštancie preukázaný z komunikácie medzi Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš a Centrom pre deti a rodiny Hriňová.

9. Súčasťou súdneho spisu je aj správa Diagnostického centra Lietavská Lúčka z 09.11.2020 o pobyte mladistvej M. Q. v tomto zariadení, v ktorej je podrobne popísaný priebeh psychologической diagnostiky, správanie sa maloletej v zariadení a v škole, výsledok pedagogickej diagnostiky so záverom, že kontakt maloletej s rodičmi prebiehal iba telefonicky, mladistvá M. matku sama nekontaktovala. Telefonát od nej prebrala, ale tento prebiehal formou monológu matky. Kontakt s otcom prebiehal tiež iba telefonicky, počas pobytu návštevy neboli povolené v súvislosti s pandemickými opatreniami. Pobyt maloletej M. v zariadení považovalo diagnostické centrum za dostatočný, diagnostika maloletej M. bola ukončená. V správe je konštatované, že M. je občiankou maďarskej národnosti, navštevuje 3. ročník B. v R. s vyučovacím jazykom maďarským a v maďarskom jazyku jej boli doposlané aj učebnice. Vyučovanie v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka prebiehal v štátnom jazyku. Vzdelávanie mladistvej M. je z tohto dôvodu komplikované, preto diagnostické centrum odporúčalo urýchliť návrat Viktóriie do centra pre deti a rodiny, aby jej bolo umožnené vzdelávať sa vo svojej škole.

10. Súd prvej inštancie lustráciou v Sociálnej poisťovni zistil, že matka maloletej je zamestnaná u Y. J. W. s priemerným mesačným hrubým zárobkom za obdobie 12 mesiacov vo výške 577,24 € a otec maloletej je zamestnaný v spoločnosti C. E.E., s. r. o., so sídlom v A. s priemerným mesačným hrubým zárobkom 1 007,14 €, ktoré prepočítal aj na čisté príjmy rodičov. Z Registra obyvateľov mal súd prvej inštancie zistené aj príbuzenské vzťahy maloletej a vyživovaciu povinnosť matky k ďalšej dcére C. E., nar. XX.XX.XXXX.

11. V odvolacom konaní na žiadosť Krajského súdu v Banskej Bystrici Centrum pre deti a rodiny Hriňová potvrdilo, že maloletá M. sa na základe rozhodnutia súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia nachádza v ich zariadení a pokračuje v štúdiu na strednej škole v Lučenci dištančnou formou.

12. Základná úprava procesných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia je obsiahnutá v Civilnom sporovom poriadku, na ktoré nadväzuje osobitná úprava o neodkladných opatreniach v Civilnom mimosporovom poriadku. I keď konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré môže začať aj bez návrhu (§ 23 ods. 2 C. m. p.) a v týchto konaniach môže súd nariadiť neodkladné opatrenie aj bez návrhu, pre takéto konanie zo strany súdu musí vždy existovať určitý podnet, získanie informácie, že maloleté dieťa je ohrozené alebo potrebuje pomoc zo strany štátu. Štát v tomto prípade reprezentuje úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorému je zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov zverené vykonávať opatrenia na ochranu detí. Výčitky rodičov adresované orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a mládeže Veľký Krtíš, že maloletú M. na jeho návrh presúvajú z jedného ústavného zariadenia do druhého nie sú namieste, keď orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately supluje úlohu rodičov postarať sa o zabezpečenie základných potrieb maloletej, o čom svedčia súdne konania citované v rozhodnutí súdu prvej inštancie. Okresný súd sa pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuspokojil iba s návrhom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, ale sa oboznámil aj s predchádzajúcimi súdnymi konaniami sp. zn. 13P/107/2019 a sp. zn. 14P/81/2020, o čom svedčí podrobný popis dôvodov týchto rozhodnutí v odôvodnení napadnutého uznesenia oproti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš. Podmienky v rodine účastníkov sú známe aj senátu 17Co Krajského súdu v Banskej Bystrici z dôvodu, že rozhodoval o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 13PPom/5/2020 z 30.06.2020 uznesením sp. zn. 17CoPom/2/2020 z 28.07.2020. V rodine problémy, pre ktoré sa maloletá odmieta vrátiť k otcovi, do starostlivosti ktorého bola zverená rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 11P/45/2015 zo 04.12.2018 potom, ako sa vyhrotili jej vzťahy s matkou, ktorú maloletá obvinila aj z fyzických útokov pretrvávajú. Aktuálna správa Diagnostického centra Lietavská Lúčka vypracovaná odborníkom psychológom potvrdzuje tvrdenia navrhovateľa neodkladného opatrenia, že maloletá sama zvolila návrat do Centra pre deti a rodiny Hriňová za účelom, aby si mohla dokončiť štúdium na strednej škole, keď si uvedomila dôležitosť vzdelania pre ďalší život. V štúdiu nemohla maloletá pokračovať v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka pre jazykové bariéry (je občiankou maďarskej národnosti) a formu štúdia, ktorá na jej kmeňovej škole prebieha v maďarskom jazyku. Výchovné opatrenie vo forme pobytu v diagnostickom centre nebolo nariadené za účelom prevýchovy maloletej, ale za účelom odbornej diagnostiky a zistenia, akým spôsobom pomôcť maloletej M. prekonať rodinnú krízu a nasmerovať jej správanie. Pre dobrú spoluprácu maloletej M. bol diagnostický proces ukončený v kratšom čase než dovoľuje zákon (6 mesačná lehota) a po naplnení účelu neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 13P/107/2019 z 08.07.2020 nebol dôvod, aby maloletá M. zotrvala v diagnostickom centre. Súdom prvej inštancie nariadené neodkladné opatrenie je v záujme maloletej, keď jej umožňuje pokračovať v štúdiu na strednej škole a je v súlade s názorom a vôľou maloletej, ktorá sa necíti dobre v prostredí svojich rodičov. Na názor maloletej musel súd prvej inštancie podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine a § 38 ods. 1 C. m. p. prihliadnuť vzhľadom na jej vek, keď 05.05.2021 dosiahne plnoletosť.

13. Inštitút neodkladných opatrení podľa Civilného sporového poriadku a Civilného mimosporového poriadku slúži na rýchle a pružné rozhodovanie súdu v prípadoch, keď sú pre takéto rozhodnutie splnené zákonné podmienky. Odvolací súd nevyhodnotil ako dôvodnú námietku matky, že formu rozhodnutia neodkladným opatrením volí orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo súd z dôvodu, aby nemuseli dokazovať skutočnosti odôvodňujúce zásah štátu do rodinných vzťahov účastníkov konania. Konflikt v rodine bol preukázaný aj v konaní vo veci samej sp. zn. 11P/45/2015, kde bola rozsudkom zverená maloletá do osobnej starostlivosti otca. Zlé vzťahy matky a dcéry preukazujú aj matkou predložené listiny z OO PZ Vinica a Okresného úradu Veľký Krtíš, odbor všeobecnej vnútornej správy. K zlepšeniu vzťahov v rodine maloletej M. od rozhodnutia vo veci samej nedošlo a vzhľadom na blížiaci sa dátum dosiahnutia plnoletosti maloletej už ani nie je možné očakávať ďalšie súdne rozhodnutie vo veci samej. Neodkladné opatrenia navrhované orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately riešia aktuálne potreby maloletej M. a sú pod kontrolou súdu, ktorý musí rozhodnúť vždy na základe zákona a v súlade so záujmom maloletého dieťaťa. Odvolací súd je toho názoru, že súdom prvej inštancie nariadené neodkladné opatrenie sleduje záujem maloletej M. podľa článku 5 Zákona o rodine, pretože zabezpečuje dieťaťu plnohodnotnú starostlivosť v zariadení, kde sa dieťa cíti bezpečne, v zariadení je maloletej poskytovaná pomoc psychológa a maloletej umožňuje získať vzdelanie, ktorým si bude môcť zabezpečiť prácu a sebestačnosť. Ak bola maloletá M. umiestnená v Diagnostickom centre v Lietavskej Lúčke, ktoré je tiež ústavným zariadením, zvolil súd prvej inštancie správnu formu rozhodnutia

podľa § 367 ods. 1 C. m. p., keď diagnostickému centru uložil, aby maloletú M. odovzdal do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Hriňová, ktoré je podľa § 45 ods. 1 písm. a) zákona č. 305/2005 Z. z. zriadené aj za účelom nahradiť dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení neodkladného opatrenia.

14. Obaja rodičia, matka v odvolaní, otec iba vo vyjadrení k odvolaniu matky, vyjadrili nespokojnosť aj s rozhodnutím súdu o určení ich vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletej Viktórii s povinnosťou platiť toto výživné Centru pre deti a rodiny Hriňová, Krivec 171, Hriňová vždy do 20. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozhodnutia. Súd prvej inštancie odôvodnil povinnosť rodičov prispievať na výživu maloletej ich zákonom stanovenou povinnosťou plniť si vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu. Táto zákonná povinnosť je zakotvená v § 62 ods. 1 Zákona o rodine. Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do ústavnej starostlivosti, musí podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine upraviť aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov a uložiť podľa ods. 2 tohto zákonného ustanovenia rodičom povinnosť poukazovať výživné zariadeniu, do ktorého je dieťa umiestnené. Štát prevzal osobnú starostlivosť o maloletú M. čím ale nezabavil rodičov ich práv a povinností. Právo styku rodičov s maloletou Viktóriou nie je obmedzené rozhodnutím súdu (zo súdneho spisu to nevyplýva) a pokiaľ styku rodičov s maloletou bránia opatrenia proti šíreniu ochorenia COVID-19 alebo neochota maloletej komunikovať a stretávať sa s rodičmi, ide o stav zapríčinený objektívnymi skutočnosťami nezávislými od vôle konajúceho sudcu či pracovníka orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

14.1 Výška výživného určená súdom prvej inštancie zodpovedá podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine schopnostiam a možnostiam rodičov ako povinných osôb. Obaja sú zárobkovo činní, otec aktuálne bez ďalšej vyživovacej povinnosti. Výživné, ktoré budú rodičia poskytovať zariadeniu, neslúži len na úhradu nákladov osobnej starostlivosti, ktoré centrum pre deti a rodiny maloletej M. poskytuje (podľa § 49 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. centrum poskytuje dieťaťu bývanie, stravovanie, obslužné činnosti, osobné vybavenie a zabezpečuje zdravotnú starostlivosť, povinnú školskú dochádzku, prípravu na povolanie a úschovu cenných vecí), ale z prijatého výživného sa podľa § 49 ods. 8 citovaného zákona tvoria dieťaťu aj úspory.

15. Ani tá skutočnosť, že maloletá bola podľa rozhodnutia súdu prvej inštancie už pred nadobudnutím jeho právoplatnosti premiestnená z Diagnostického centra Lietavská Lúčka do Centra pre deti a rodiny Hriňová nesvedčí o zaujatosti úradov konajúcich vo veci. Ide o zákonný dôsledok nariadenia neodkladného opatrenia vyjadrený v § 367 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné len čo bolo vyhotovené.

16. Odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval z dôvodu, že štátu v odvolacom konaní trovy nevznikli a návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania žiaden z účastníkov nepodal. Podľa § 57 C. m. p. o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3: 0.
Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo

ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).